

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

- **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 663/2009,
13. juuli 2009,
millega luuakse abikava majanduse elavdamiseks ühenduse finantsabi andmisega
energeetikaprojektidele
(ELT L 200, 31.7.2009, lk 31)

Muudetud:

	Euroopa Liidu Teataja		
	nr	lehekülg	kuupäev
► M1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1233/2010, 15. detsember 2010	L 346	5	30.12.2010

▼B**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ)
nr 663/2009,****13. juuli 2009,****millega luuakse abikava majanduse elavdamiseks ühenduse
finantsabi andmisega energeetikaprojektidele**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 156 ja artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa majandust on finantskriisi tagajärjel tabanud järsk jahtumine. Sellisele tõsisele ja enneolematule majandusolukorrale reageerimiseks on vaja erakorralisi ja viivitamatuid jõupingutusi. Majanduses osalejate usalduse taastamiseks tuleb kohe kujundada välja majandusele mõju avaldavad meetmed.
- (2) Samas on selge, et Euroopa majanduse tugevus ja jätkusuutlikkus kaugemas tulevikus sõltub tema ümberkujundamisest, arvestades energiapuuduse tagamist ja kasvuhoonegaaside heitmete vähendamise vajadust. Seda järeldust toetavad ka suurenevad raskused gaasitarnete usaldusväärsuse tagamisel.
- (3) Neid muresid arvestades kiitis Euroopa Ülemkogu oma 11.–12. detsembri 2008. aasta järeldustes heaks komisjoni 26. novembril 2008. aastal esitatud Euroopa majanduse elavdamise kava („majanduse elavdamise kava”), milles on näidatud, kuidas liikmesriigid ja Euroopa Liit saavad kooskõlastada oma poliitikat ja anda uusi stiimuleid Euroopa majandusele, sidudes need stiimulid ühtlasi ühenduse pikaajaliste eesmärkidega.

⁽¹⁾ 13. mai 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 6. mai 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 7. juuli 2009. aasta otsus.

▼B

- (4) Majanduse elavdamise kava oluline osa on ettepanek suurendada ühenduse kulutusi teatavates strateegilistes sektorites, et suurendada investorite usaldust ja aidata rajada teed tuleviku tugevama majanduse poole. Euroopa Ülemkogu palus komisjonil esitada konkreetsete projektide loetelu, milles oleks arvesse võetud õiget geograafilist tasakaalu, et suurendada investeerimist eelkõige infrastruktuuriprojektide arendamisse.
- (5) Selleks et majanduse elavdamise kava oleks tõhus, on ülioluline rahastada meetmeid, mis käsitlevad kiiresti nii majanduskriisist kui ka ühenduse pakilisest energiavajadusest tulenevaid küsimusi. Käesoleva määrusega kehtestatava abikavaga ei tuleks siiski luua pretsedenti seoses tulevaste kaasrahastamise määradega infrastruktuuriinvesteeringute valdkonnas.
- (6) Et kõnealuste meetmete mõju oleks hoomatav ja kaalukas, tuleks keskenduda mõnele konkreetsele sektorile, milles meetmed annaksid selge panuse energiavarustuse kindluse suurendamise ja kasvuhoonegaaside heitmete vähendamise eesmärkide saavutamisse; on olemas suured hästi ettevalmistatud projektid, mille kaudu saab tõhusalt ja ökonoomselt kasutada suuri finantsabi summasid, kaasates samas suuri investeeringuid ka teistest allikatest, sealhulgas Euroopa Investeeringupangast, ning Euroopa tasandi meetmed võiksid anda lisandväärtust. Neile tingimustele vastavad sektorid on gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuur, avamere tuuleenergia ning süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine. Kõnealuste sektorite valik kajastab majanduse elavdamise kava spetsiifikat ning sellega ei tohiks seada kahtluse alla prioriteetsuse astet, mida omistatakse energiatõhususele ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia edendamisele, mida käsitleti majanduse elavdamise kavas.
- (7) Juhul kui kõiki rahalisi vahendeid ei ole võimalik kasutada 2010. aasta lõpuks, on komisjon teatanud oma kavatsusest teha 2010. aastal käesoleva määruse rakendamist käsitleva aruande esitamisel vajaduse korral ettepanek meetmete kohta, millega võimaldatakse rahastada majanduse elavdamise kavaga kooskõlas olevaid projekte, näiteks projekte energiatõhususe ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia valdkondades.
- (8) Gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuuriga seoses on viimastel aastatel teatud probleemid süvenenud. Hiljutised gaasitarnekriisid 2006. ja 2009. aasta talvel ning kuni 2008. aasta keskpaigani kerkinud naftahind näitasid Euroopa haavatavust. Omamaised energiavarud (maagaas ja nafta) on vähenemas sellisel määral, et Euroopa sõltub oma energiaga varustatuses üha enam imporditavatest energiakandjatest. Selles kontekstis on energiavõrkude infrastruktuuril otsustav osa.

▼B

- (9) Samas mõjutab praegune majandus- ja finantskriis infrastruktuuriprojektide rakendamist energeetika valdkonnas. Mõne tähtsa projekti, sealhulgas ühendusele huvipakkuva projekti rakendamine võib vahendite nappuse tõttu jääda venima. Seepärast tuleb viivitamata tegutseda, et toetada investeerimist energiavõrkude infrastruktuuri. Arvestades, kui palju aega kulub selliste projektide kavandamiseks ja seejärel elluviimiseks, on ühenduse kohene investeerimine sellisesse infrastruktuuri oluline, kuna see võib eelkõige kiirendada selliste projektide elluviimist, mis on eriti olulised ühenduse energiavarustuse kindluse tagamiseks. See on eluliselt vajalik, et tagada ühenduse energiavarustuse kindlus konkurentsivõimeliste hindadega, kui majandus hakkab taas kosuma ja ülemaailmne energiavajadus suureneb.
- (10) Energeetika infrastruktuuri projektide hulgast on vaja valida projektid, mis on olulised energia siseturu toimimiseks ja energiavarustuse kindluse tagamiseks ning mis samal ajal aitavad ka elavdada majandust.
- (11) Eelkõige süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning avamere tuuleenergia arendamise puhul peaks käesolevas määruses toetuma komisjoni 22. novembril 2007. aastal esitletud Euroopa energiatehnoloogia strateegilisele kavale, milles kutsuti üles koostama ühist strateegilist kava energeetika uurimise ja innovatsiooni valdkonnas, mis järgib ELi energeetikapoliitika eesmäärke, ning võtma kohustust rakendada kuut Euroopa tööstusalgatust. Euroopa Ülemkogu kutsus oma 16. oktoobri 2008. aasta järeldustes komisjoni üles oluliselt kiirendama Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava rakendamist. Kõnealuse kavaga alustatakse süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning avamere tuuleenergia projektide rahastamist, piiramata energeetikaalaseid tutvustusprojekte käsitleva kuue tööstusalgatuse tulevast elluviimist, nagu on ette nähtud Euroopa energiatehnoloogia strateegilises kavas.
- (12) Majanduskriisile vahetu mõju avaldamiseks on käesolevas määruses oluline loetleda projektid, millele võib kohe anda finantsabi, pidades kinni ökonoomsuse ja tõhususe tagamise kriteeriumidest ja finantsvahenditega seatud piiridest.

▼B

- (13) Gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuuri projektide puhul tuleks koostada loetelu vastavalt projekti panusele selliste energiavarustuse kindluse ja tarneallikate mitmekesistamise eesmärkide saavutamise, mis on esitatud komisjoni 13. novembri 2008. aasta teises strateegilises energiaülevaates ning mida on toetanud Euroopa Parlament oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsioonis ja nõukogu oma 19. veebruari 2009. aasta järeldustes. Projektid peaksid olema valitud vastavalt sellele, kuidas need toetavad nimetatud energiaülevaates esitatud prioriteete, on saavutanud vajaliku valmidusastme ja aitavad kaasa energiavarustuse kindlusele ja tarneallikate mitmekesistamisele; võrgu läbilaskevõime optimeerimisele ja energia siseturu ühendamisele, eelkõige piiriüleste lõikudega seotud projektide puhul; võrgu arendamisele majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks, et vähendada ühenduse kõige ebasoodsamate piirkondade ja saarte eraldatust; seotusele taastuvate energiaallikatega; ühendatud võrkude turvalisusele, usaldusväärsusele ja koostalitlusvõimele ning liikmesriikide solidaarsusele. Kõnealuste projektide rakendamine paneb riikide asutustele, samuti piirkondlikele ja kohalikele asutustele kohustuse kiirendada haldusmenetlusi ja lubade andmist. Ilma sellise kiirendamiseta ei ole paljude projektide puhul toetuste andmine ettenähtud aja jooksul võimalik.
- (14) Avamere tuuleenergia puhul peaks loetelu sisaldama projekte, mida võib tuuleenergia Euroopa tehnoloogiaplatvormi raames sidusrühmadelt, ettevõtjatelt ja muudest allikatest kogutud teabe põhjal lugeda kinnitatuks ja elluviimisvalmiks, innovaatilisteks, kuigi need tuginevad hästi põhjendatud aluspõhimõtetele, kiiremini käivitatavateks ja ellu viidavateks finantsstiimulite abil, piiriülest tähtsust omavateks, suuremastaabilisteks ning samuti näiteks selle kohta, kuidas tehnoloogilise protsessi tulemusi tõhusalt levitatakse, arvestades Euroopa energiatehnoloogia strateegilises kavas kinnitatud eesmärke ja struktuure. Finantsabi tuleks suunata projektidele, mida on võimalik oluliselt edasi viia 2009. ja 2010. aastal.
- (15) Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise osas tuleks loetelu koostada suure osas teabe põhjal, mis on kogutud sidusrühmadelt fossiilkütuste foorumi ja nullheitmetega fossiilkütustepõhiste elektrijaamade tehnoloogiaplatvormi raames ning muudest allikatest. Finantsabi tuleks suunata projektidele, mida on võimalik oluliselt edasi viia 2009. ja 2010. aastal. Valmisolekut tuleks hinnata tööstusrajatise läbimõeldud ja rakendatava tööpõhimõtte, sealhulgas selle süsihappegaasi kogumise komponendi olemasolu, süsinikdioksiidi läbimõeldud ja rakendatava transpordi ja säilitamise tööpõhimõtte olemasolu ning kohalike ametiasutuste võetud selge kohustuse põhjal toetada projekti elluviimist. Projektides tuleks ka näidata, kuidas tehnoloogilise protsessi tulemusi tõhusalt levitatakse ja kuidas nende projektidega kiirendatakse Euroopa energiatehnoloogia strateegilises kavas esitatud eesmärkide saavutamist.

▼B

- (16) Projekte on vaja valida abikõlblike pakkumiste hulgast. Valimisel tuleks muu hulgas garanteerida, et igas liikmesriigis ei toetataks enamat kui ühte süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise pakkumist, eesmärgiga tagada mitmesuguste geoloogilise säilitamise tingimuste uurimine ja toetada majanduse elavdamist üle kogu Euroopa.
- (17) Ühenduse rahaline abi ei tohiks tarbetult moonutada konkurentsi ega siseturu toimimist, pidades eelkõige silmas kolmandate osaliste juurdepääsu eeskirju ja võimalikke erandeid nimetatud eeskirjadest. Riigiabi andmisel lisaks ühendusepoolsele rahastamisele tuleks võtta arvesse riigiabi andmise eeskirju. Mis tahes vormis ühenduse finantsabi tuleks anda vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)⁽¹⁾ („finantsmäärus”) ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad),⁽²⁾ välja arvatud juhul, kui käesoleva määrusega sätestatakse sõnaselgelt erand nendest eeskirjadest.
- (18) Arvestades tungivat vajadust leevendada majanduskriisi ja leida lahendus ühenduse kiireloomulisele energjavajaduse küsimusele, sisaldab käesolev määrus juba üksikasjalikke sätteid rahalise toetuse andmise korra kohta, sealhulgas abikõlblike projektide loetelu. Samuti tuleks stiimulite pakilise vajaduse tõttu kõik 2009. ja 2010. aasta eelarveliste kulukohustuste rakendamiseks võetud juriidilised kohustused täita enne 2010. aasta lõppu.
- (19) Käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve pettust, korruptsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust takistavate meetmete kohaldamisega, tõhusa kontrollimisega ja alusetult välja makstud summade sisse nõudmisega ning juhul, kui tuvastatakse eeskirjade eiramine, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta),⁽³⁾ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest)⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta)⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽⁵⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

▼B

- (20) Võttes arvesse allprogrammides käsitletud küsimuste laadi, peaksid komisjoni finantseerimiseks sobivate pakkumiste valimisel ja iga allprogrammi alusel antava finantsabi summa kindlaksmääramisel abistama mitmesugused komiteed.
- (21) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt aidata elavdada ühenduse majandust, rahuldada energiajulgeolekuga seotud vajadusi ja vähendada kasvuhoonegaaside heitmeid kulutuste suurendamisega kindlaksmääratud strateegilistes sektorites, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning käesoleva määruse ulatuse ja valitud sektorite ja projektide laadi tõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (23) Arvestades majanduskriisi küsimuste ja ühenduse energiavajaduste lahendamise vajaduse pakilisust peaks käesolev määrus jõustuma kohe pärast avaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega luuakse rahastamisvahend nimetusega Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava („EPR”), et arendada ühenduse energeetikavaldkonda kuuluvaid projekte, mis finantsstiimuli andmise kaudu aitavad kaasa majanduse elavdamisele, energiavarustuse kindluse tagamisele ja kasvuhoonegaaside heitmete vähendamisele.

Käesoleva määrusega luuakse allprogrammid kõnealuste eesmärkide suunas liikumiseks järgmistes valdkondades:

- a) gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuur;
- b) avamere tuuleenergia ning
- c) süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

Käesoleva määrusega määratakse kindlaks iga allprogrammi kaudu finantseeritavad projektid ja esitatakse kriteeriumid osutatud projektide elluviimiseks vajalike meetmete määramiseks ja rakendamiseks.

▼M1

Käesoleva määrusega võimaldatakse luua rahastamisvahend energiatõhususe ja taastuvenergia algatuste toetamiseks.

▼B*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine” – tööstusrajatiste süsinikdioksiidi (CO₂) kogumine, säilitamiskohta transportimine ja juhtimine püsiva säilitamise eesmärgil sobivasse maa-alusesse geoloogilisse formatsiooni;
- b) „abikõlblikud kulud” – sama tähendusega kui määruses (EÜ, Euratom) nr 2342/2002;
- c) „gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuur” –
 - i) kõik kõrgepingeliinid (v.a jaotusvõrkude liinid) ning veealused kaablid, tingimusel et asjakohast infrastruktuuri kasutatakse piirkondade- või riikidevaheliseks ülekandeks või ühendamiseks;
 - ii) kõrgsurve-gaasijuhtmed, välja arvatud jaotusvõrgud;
 - iii) punktis ii nimetatud kõrgsurve-gaasijuhtmetega ühendatud maa-alused gaasihoidlad;
 - iv) veeldatud maagaasi vastuvõtmiseks, hoidmiseks ja taasgaasistamiseks vajalikud seadmed ning
 - v) kõik alapunktides i, ii, iii või iv osutatud infrastruktuuri nõuetekohaseks tööks vajalikud seadmed ja rajatised, sealhulgas turva-, seire- ja juhtimissüsteemid;

▼B

- d) „projekti osa” – iga tegevus, mis on finantsiliselt, tehniliselt või ajas sõltumatu ja mis aitab kaasa projekti elluviimisele;
- e) „investeeringuetapp” – projekti etapp, mil ehitatakse ja tehakse põhikapitali kulutusi;
- f) „avamere tuuleenergia” – elektrienergia, mis on toodetud merel – kas kalda lähedal või kaugemal – paiknevate tuuleturbiinide abil;
- g) „kavandamisetapp” – projekti etapp, mis eelneb investeeringuetapile ja mille jooksul valmistatakse ette projekti elluviimist ning mis hõlmab vajaduse korral teostatavuse hindamist, ettevalmistavaid ja tehnilisi uuringuid, litsentside ja lubade saamist ning põhikapitali kulutusi.

*Artikkel 3***Eelarve**

1. EEPRI elluviimiseks nähakse 2009. ja 2010. aastaks ette 3 980 000 000 eurot, mis eraldatakse alljärgneval viisil:

- a) gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuuri projektid: 2 365 000 000 eurot;
- b) avamere tuuleenergia projektid: 565 000 000 eurot;
- c) süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projektid: 1 050 000 000 eurot.

▼M1

2. 2009. ja 2010. aasta eelarveliste kulukohustuste täitmisega seotud II peatüki kohased eraldi juriidilised kohustused võetakse 31. detsembriks 2010. IIa peatüki kohased eraldi juriidilised kohustused võetakse 31. märtsiks 2011.

▼M1

3. II lisas kirjeldatud finantsvahendajad püüavad eraldada kõik liidu osalusena rahastamisvahendis kättesaadavad rahalised vahendid energia-tõhususe ja taastuvenergia projektidega seotud investeerimisprojektide ning tehnilise abi toetamiseks hiljemalt 31. märtsil 2014. Pärast seda kuupäeva liidu osalusest tulenevaid rahalisi vahendeid enam ei eraldata. Kõik liidu osalusest tulenevad rahalised vahendid, mida finantsvahendajad ei ole 31. märtsiks 2014 eraldanud, tagastatakse liidu üldeelarvesse. Investeerimisprojektidele liidu osalusest eraldatud rahalised vahendid jäävad investeerituks kindlaksmääratud ajavahemikuks, mis lõpeb hiljemalt 31. märtsil 2034. Liidul on õigus saada rahastamisvahendisse tehtud investeeringutelt tulu rahastamisvahendi kogu eluea jooksul proportsionaalselt liidu osalusele rahastamisvahendis ja vastavalt tema osalusõigustele.

▼B

II PEATÜKK

ALLPROGRAMMID

1. JAGU

Gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuuri projektid

Artikkel 4

Eesmärgid

Ühendus edendab gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuuri projekte, millel on ühenduse jaoks suurim lisandväärtus ja mis aitavad kaasa järgmiste eesmärkide saavutamisele:

- a) energiaallikate, tarneteede ja energiavarustuse kindlus ning mitmekesistamine;
- b) energiavõrgu läbilaskevõime optimeerimine ja energia siseturu ühendamise, eelkõige piiriüleste lõikudega seoses;
- c) võrgu arendamine, et tugevdada ühenduse majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust kõige ebasoodsamate piirkondade või saarte eraldatuse vähendamiseks;
- d) seotus taastuvate energiaallikatega ning nende integreerimine ning
- e) ühendatud energiavõrkude turvalisus, usaldusväärsus ning koostalitlusvõime, sealhulgas vajaduse korral võime kasutada mitmesuunalisi gaasivooge.

▼B*Artikkel 5***Prioriteedid**

EEPRi ülesanne on kiiresti kohandada ja arendada ühenduse jaoks erilise tähtsusega energiavõrke, kuna need toetavad energia siseturu toimimist, ning eelkõige suurendada energiavõrkude ühendamise võimsust, energiavarustuse kindlust ja tarneallikate mitmekesistamist, ületades keskkonnaalased, tehnilised ja rahalised takistused. Energiavõrkude intensiivsemaks arendamiseks ja nende ehitamise kiirendamiseks on vaja ühenduse eritoetust, seda eriti piirkondades, kus tarneteede ja tarneallikate mitmekesisus on väike.

*Artikkel 6***Ühenduse finantsabi andmine**

1. EEPRi alusel antavat finantsabi („EEPRi abi”) gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuuri projektidele antakse meetmetele, millega rakendatakse lisa A osas loetletud projekte või selliste projektide osi, mis toetavad artiklis 4 sätestatud eesmärkide saavutamist.

2. Komisjon kuulutab välja projektikonkursi, et teha kindlaks lõikes 1 osutatud meetmed, ja hindab tehtud pakkumiste vastavust artiklis 7 esitatud abikõlblikkuse kriteeriumidele ja artiklis 8 esitatud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumidele.

3. Komisjon teavitab abisaajaid antavast EEPRi abist.

*Artikkel 7***Abikõlblikkus**

1. Pakkumised on kõlblikud EEPRi abi saamiseks ainult juhul, kui nendega viiakse ellu lisa A osas loetletud projekte, nendega ei ületata samas esitatud EEPRi abi maksimumsummat ning need vastavad artiklis 8 sätestatud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumitele.

2. Pakkumisi võib esitada

a) üks liikmesriik või mitu liikmesriiki ühiselt;

b) kõnealuse projektiga vahetult seotud kõikide liikmesriikide nõusolekul

i) üks või mitu ühiselt tegutsevat avalik-õiguslikku või eraõiguslikku ettevõtjat või organit;

▼B

- ii) üks või mitu ühiselt tegutsevat rahvusvahelist organisatsiooni või
 - iii) ühissetevõtte.
3. Füüsiliste isikute pakkumised ei ole abikõlblikud.

*Artikkel 8***Valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid**

1. Artikli 6 lõikes 2 osutatud projektikonkursile saadetud pakkumiste hindamisel kohaldab komisjon järgmisi valikukriteeriume:

- a) lähenemisviisi usaldusväarsus ja tehniline õigsus;
- b) meetme kogu investeerimisetapi finantspaketi usaldusväarsus.

2. Artikli 6 lõikes 2 osutatud projektikonkursile saadetud pakkumiste hindamisel kohaldab komisjon järgmisi lepingu sõlmimise kriteeriume:

- a) ettevalmistatus, mida määratletakse investeerimisetappi jõudmisena ja suurte kapitalikulutuste kandmisena 2010. aasta lõpuks;
- b) millisel määral on juurdepääsu puudumine rahastamisele viivitanud meetme rakendamist;
- c) millisel määral aitab EEPRI abi stimuleerida riiklike ja erainvesteeringute tegemist;
- d) sotsiaal-majanduslik mõju;
- e) keskkonnamõju;
- f) panus energiavõrgu jätkusuutlikkusse ja koostalitlusvõimesse ning võrgu võimsuse optimeerimisse;
- g) panus teenuse kvaliteedi, ohutuse ja tarnekindluse tagamisse;
- h) panus hästi integreeritud energiaturu loomisse.

▼B*Artikkel 9***Rahastamistingimused**

1. EEPRi abiga toetatakse projekti rakendamise eesmärgil tehtud ja projektiga seotud kulusid, mida kannavad abisaajad või projekti rakendamise eest vastutavad kolmandad isikud.
2. EEPRi abi osatähtsus ei ületa 50 % abikõlblikest kuludest.

*Artikkel 10***Rahastamisvahendid**

1. Pärast artikli 6 lõikes 2 osutatud projektikonkurssi valib komisjon vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetlusele välja pakkumised, millele antakse EEPRi abi, ja määrab kindlaks antava EEPRi abi summa. Komisjon täpsustab pakkumiste rakendamise tingimused ja meetodid.
2. EEPRi abi antakse komisjoni otsuse alusel.

*Artikkel 11***Liikmesriikide finantskohustused**

1. Liikmesriigid teevad projektide tehnilist järelevalvet ja finantskontrolli tihedas koostöös komisjoniga ning tõendavad projektide või projektide osadega seoses tehtud kulutuste summat ja nõuetele vastavust. Liikmesriigid võivad taotleda komisjoni osalemist kohapealses kontrollimises.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni lõike 1 kohaselt võetud meetmetest ning esitavad eelkõige projektide eduka lõpuleviimise tagamiseks loodud kontrolli-, juhtimis- ja järelevalvesüsteemide kirjelduse.

*2. JAGU****Avamere tuuleenergia projektid****Artikkel 12***EEPRi abi andmine**

1. EEPRi abi antakse avamere tuuleenergia projektidele projektikonkurssi alusel, mis on piiratud lisa B osas loetletud projektide rakendamiseks vajalike meetmetega.

▼B

2. Komisjon kuulutab välja projektikonkursi, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud meetmed, ning hindab pakkumiste vastavust artiklis 13 sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele ja artiklis 14 sätestatud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumidele.

3. Komisjon teavitab abisaajaid antavast EEPRi abist.

*Artikkel 13***Abikõlblikkus**

1. Pakkumised on kõlblikud EEPRist abi saamiseks ainult juhul, kui nendega viiakse ellu lisa B osas loetletud projekte, nendega ei ületata samas esitatud EEPRi abi maksimumsummat ning need vastavad artiklis 14 sätestatud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumitele. Kõnealuseid projekte juhivad äriettevõtjad.

2. Pakkumisi võib esitada kas üks ettevõtja või mitu ettevõtjat ühiselt.

3. Füüsiliste isikute pakkumised ei ole abikõlblikud.

*Artikkel 14***Valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid**

1. Artikli 12 lõikes 1 osutatud projektikonkursile saadetud pakkumiste hindamisel kohaldab komisjon järgmisi valikukriteeriume:

- a) lähenemisviisi usaldusväarsus ja tehniline õigsus;
- b) projekti kogu investeerimisetapi finantspaketi usaldusväarsus.

2. Artikli 12 lõikes 1 osutatud projektikonkursile saadetud pakkumiste hindamisel kohaldab komisjon järgmisi lepingu sõlmimise kriteeriume:

- a) ettevalmistatus, mida määratletakse investeerimisetappi jõudmisena ja suurte kapitalikulutuste kandmisena 2010. aasta lõpuks;
- b) millisel määral on juurdepääsu puudumine rahastamisele viivitanud meetme rakendamist;
- c) millisel määral muudab projekt juba ehitatavaid või kavandamisjärgus olevaid seadmeid ja infrastruktuuri paremaks või laiendab nimetatud struktuuri ulatust;
- d) millisel määral sisaldab projekt täiemõduliste tööstuslike seadmete ja infrastruktuuri ehitamist ning eelkõige millisel määral lahendatakse sellega järgmisi ülesandeid:
 - i) tuuleelektri muutlikkuse tasakaalustamine ühendamisüsteemidega;

▼B

- ii) suuremahuliste säilitamise süsteemide olemasolu;
 - iii) tuuleparkide kui virtuaalelektrijaamade (võimsusega üle 1 GW) juhtimine;
 - iv) selliste turbiinide olemasolu, mis paigutatakse kaugemale kaldast või sügavamasse vette (20–50 m), kui on praegu tavaks;
 - v) uued allstruktuuride lahendused või
 - vi) koostamis-, paigaldamis-, käitamis- ja dekomisjoneerimisprotsessid ning nende katsetamine reaalsuurusprojektidega;
- e) projekti innovaatilised jooned ja millisel määral selliseid jooni rakendatakse;
- f) projekti mõju ja panus ühenduse avamere-energiavõrkude süsteemi, sealhulgas projekti sobivus laialdasse kasutusse võtmiseks;
- g) abisaajate tõendatud valmidus levitada projektis kasutatud uudeid tehnilisi lahendusi teiste Euroopa käitajate hulgas vastavalt ühenduse õigusele ja eelkõige Euroopa energiatehnoloogia strateegilises kavas ette nähtud eesmärkidel ja struktuurides.

*Artikkel 15***Rahastamistingimused**

1. EEPRi abist kaetakse projekti rakendamise eesmärgil tehtud ja projektiga seotud kulusid.
2. EEPRi abi osatähtsus ei ületa 50 % abikõlblikest kuludest.

*Artikkel 16***Rahastamisvahendid**

1. Pärast artikli 12 lõikes 1 osutatud projektikonkurssi valib komisjon vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetlusele välja pakkumised, millele antakse EEPRi abi, ja määrab kindlaks abisumma. Komisjon täpsustab pakkumiste rakendamise tingimused ja meetodid.
2. EEPRi abi antakse toetuslepingute alusel.

3. JAGU

Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projektid

Artikkel 17

EEPRi abi andmine

1. Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projektide EEPRi abi antakse meetmete, millega rakendatakse lisa C osas loetletud projekte.

2. Komisjon kuulutab välja projektikonkursi, et määrata kindlaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meetmed, ja hindab pakkumiste vastavust artiklis 18 sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele ja artiklis 19 sätestatud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumidele.

3. Kui mitu ühes ja samas liikmesriigis asuvate projektidega seotud pakkumist vastavad artiklis 18 sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele ja artikli 19 lõikes 1 sätestatud valikukriteeriumidele, valib komisjon artikli 19 lõikes 2 sätestatud lepingu sõlmimise kriteeriumide alusel EEPRi abi jaoks esitatud pakkumiste hulgast välja mitte rohkem kui ühe pakkumise liikmesriigi kohta.

4. Komisjon teavitab abisaajaid antavast EEPRi abist.

Artikkel 18

Abikõlblikkus

1. Pakkumised on kõlblikud EEPRist abi saamiseks ainult juhul, kui nendega viiakse ellu lisa C osas loetletud projekte, need vastavad artiklis 19 sätestatud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumitele ning järgmistele tingimustele:
 - a) projektis on tõendatud, et sel viisil saab tööstusrajatistes koguda vähemalt 80 % CO₂-st, transportida see säilitamiskohta ja turvaliselt ladustada maa alla;

 - b) elektriyaamade puhul on CO₂ kogumine tõendatud vähemalt 250 MW või samaväärse väljundvõimsusega elektriyaamade osas;

 - c) projektijuhid esitavad siduva avalduse, et katsekäitise saadavad üldteadmised tehakse kättesaadavaks tööstusettevõtjate laiale ringile ja komisjonile ning nendega aidatakse kaasa Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava täitmisele.

2. Pakkumise esitab üks ettevõtja või mitu ettevõtjat ühiselt.

3. Füüsiliste isikute pakkumised ei ole abikõlblikud.

▼B*Artikkel 19***Valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid**

1. Artikli 17 lõikes 2 osutatud projektikonkursile saadetud pakumiste hindamisel kohaldab komisjon järgmisi valikukriteeriume:

- a) lähenemisviisi usaldusväarsus ja tehniline õigsus;
- b) küpsus, mida määratletakse investeerimisetappi jõudmisena, mis hõlmab ladustamisvõimaluste uurimist ja arendamist ning projekti suurte, investeringutega seotud kulutuste kandmist 2010. aasta lõpuks;
- c) projekti täieliku investeerimisetapi finantspaketi usaldusväarsus;
- d) kõigi projekti kohasteks ehitustöödeks ja projekti käitamiseks nõutavate lubade olemasolu ning strateegia nimetatud lubade kindlustamiseks.

2. Artikli 17 lõikes 2 osutatud projektikonkursile saadetud pakumiste hindamisel kohaldab komisjon järgmisi lepingu sõlmimise kriteeriume:

- a) millisel määral on juurdepääsu puudumine rahastamisele viivitanud meetme rakendamist;
- b) taotletav toetussumma ühe tonni kogutava CO₂ kohta projekti käitamise esimesel viiel aastal;
- c) projekti keerukus, kogu käitise, sealhulgas sellekohase uurimistöö üldine innovaatus, abisaajate tõendatud valmidus levitada projektis kasutatud uudseid tehnilisi lahendusi teiste Euroopa käitajate hulgas vastavalt ühenduse õigusele ja eelkõige Euroopa energia- tehnoloogia strateegilises kavas ette nähtud eesmärkidel ja struktuurides;
- d) juhtimiskava usaldusväarsus ja õigsus, arvestades sealhulgas projektis esitatud teaduslikku, inseneri- ja tehnilist teavet ning andmeid, millega on dokumenteeritud, et esitatud põhimõtete alusel on võimalik saavutada projektis ette nähtud käitise töö alustamine 31. detsembriks 2015.

▼B*Artikkel 20***Rahastamistingimused**

1. EEPRi abiga toetatakse ainult projekti rakendamise eesmärgil tehtud ja projektiga seotud kulusid, mis on seotud süsinikdioksiidi kogumise, transpordi ja säilitamisega, võttes arvesse võimalikku tegevustulu.
2. EEPRi abi ei ületa 80 % abikõlblike investeerimiskulude üldsummast.

*Artikkel 21***Rahastamisvahendid**

1. Pärast artikli 17 lõikes 2 osutatud projektikonkurssi valib komisjon vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetlusele välja pakkumised, millele antakse EEPRi abi, ja määrab kindlaks antava EEPRi abi summa. Komisjon täpsustab pakkumiste rakendamise tingimused ja meetodid.
2. EEPRi abi antakse toetuslepingute alusel.

▼M1

IIa PEATÜKK

RAHASTAMISVAHEND*Artikkel 21a***Rahalised vahendid, mida ei saa kohustustega siduda II peatüki raames**

1. Rahalised vahendid, mida kooskõlas artikli 3 lõikega 2 ei saa kohustustega siduda II peatüki raames ja mis moodustavad 146 344 644,50 eurot, eraldatakse artikli 1 neljandas lõigus osutatud rahastamisvahendi jaoks eesmärgiga töötada välja sobivad rahastamisvahendid koostöös finantsasutustega, et anda tugev tõuge energiatõhususe projektidele ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu projektidele.
2. Rahastamisvahendit rakendatakse kooskõlas II lisaga. Artikli 23 lõiget 1 ei kohaldata rahastamisvahendile.
3. Liidu risk rahastamisvahendis, sealhulgas juhtimistasud ja muud abikõlblikud kulud, piirdub lõike 1 kohaselt liidu poolt rahastamisvahendisse makstava osaluse summaga ning liidu üldeelarve suhtes ei teki täiendavaid kohustusi.

▼ **B**III PEATÜKK
ÜLDSÄTTED▼ **M1**▼ **B***Artikkel 23***Programmitöö ja rakendamise üksikasjad**

1. Komisjon käivitab projektikonkursid otse, võttes arvesse artikli 3 lõikes 1 osutatud eelarvevõimalusi ning II peatükis sätestatud abikõlblikkus-, valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriume.

▼ **M1**

2. EEPRi abist rahastatakse üksnes projektiga seotud kulud, mida kannavad projekti rakendamise eest vastutavad abisaajad ning seoses artiklis 9 osutatud projektidega ka kolmandad isikud. II peatüki kohased kulud on abikõlblikud alates 13. juulist 2009.

2a. II peatüki kohaselt antud finantsabi katab kulud, mis on seotud energiatõhususe ja taastuvenergia projektidega seotud investimisprojektide ning tehnilise abiga ning mille on kandnud II lisa A osa punktis 3 kirjeldatud abisaajad. Sellised kulud on abikõlblikud alates 1. jaanuarist 2011.

▼ **B**

3. Käibemaks, välja arvatud tagastamatu käibemaks, ei ole abikõlblik kulu.

4. Käesoleva määruse kohaselt rahastatavaid projekte ja meetmeid viiakse ellu kooskõlas ühenduse õigusega ja nende puhul tuleb arvesse võtta ühenduse mis tahes asjakohaseid poliitikavaldkondi, eelkõige neid, mis käsitlevad konkurentsi (sealhulgas riigieeskirjad), keskkonnakaitset, tervist, säästvat arengut ning riigihankeid.

*Artikkel 24***Liikmesriikide üldised kohustused**

Liikmesriigid teevad oma vastutusvaldkonnas kõik endast sõltuva EEPRi abi saavate projektide rakendamiseks, tehes seda eelkõige töhuse haldusmenetluse ning lubade, litsentside ja sertifikaatide andmise menetluse abil.

Artikkel 25

Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse

1. Komisjon tagab, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve pettust, korrupsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust takistavate meetmete kohaldamisega, tõhusa kontrollimisega ja alusetult välja makstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui tuvastatakse eeskirjade eiramine, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95, määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning määrusega (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva määruse alusel rahastatavate ühenduse meetmete puhul mõistetakse rikkumise all määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 1 lõike 2 tähenduses ühenduse õiguse mis tahes sätte rikkumist ettevõtja tegevuse või tegevusetuse kaudu, mis kahjustab või kahjustaks Euroopa Liidu üldeelarvet või nende juhitavaid eelarveid põhjendamatu kuluarvutikli tõttu.

3. Kõigi käesoleva määruse rakendusmeetmete puhul nähakse eelkõige ette nende järelevalve ja finantskontroll komisjoni või tema volitatud esindaja poolt ning Euroopa Kontrollikoja tehtavate auditeerimiste abil, mis vajaduse korral tehakse sealhulgas kohapeal.

IV PEATÜKK

RAKENDUS- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 26

Komiteed

1. Komisjoni abistavad järgmised komiteed:
 - a) gaasi- ja elektrivõrkude infrastruktuuri projektide puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määruse (EÜ) nr 680/2007 (millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas) ⁽¹⁾ artikli 15 alusel loodud komitee;
 - b) avamere tuuleenergia projektide puhul nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsuse 2006/971/EÜ (mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Koostöö”) ⁽²⁾ artikli 8 alusel loodud komitee;

⁽¹⁾ ELT L 162, 22.6.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 400, 30.12.2006, lk 86.

▼B

c) süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projektide puhul otsuse 2006/971/EÜ artikli 8 alusel loodud komitee;

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõike 3 tähenduses kehtestatakse üks kuu.

*Artikkel 27***Hindamine**

1. Komisjon teeb 31. detsembriks 2011 EEPRi hindamise, et otsustada, kuidas programm on aidanud kaasa assigneeringute tõhusale kasutamisele.

▼M1

1a. Komisjon esitab 30. juuniks 2013 Euroopa Parlamendile ja nõukogule IIa peatüki kohaselt võetud meetmete kohta vahehindamise aruande, mis keskendub eelkõige järgmisele:

- a) rahastamisvahendi kulutasuvus, võimendav mõju ja täiendavus;
- b) tõendid usaldusväärse finantsjuhtimise kohta;
- c) kui suures ulatuses on rahastamisvahend saavutanud käesolevas määruuses püstitatud eesmärgid;
- d) millisel määral on vaja rahastamisvahendi raames jätkuvalt toetada energiatõhususe ja taastuvenergia projekte.

Vahehindamise aruandele lisatakse vajaduse korral, eelkõige kui komisjoni hinnang IIa peatüki alusel võetud meetmetele on positiivne, seadusandliku akti ettepanek rahastamisvahendi jätkamiseks.

▼B

2. Komisjon võib toetust saavalt liikmesriigilt nõuda erihinnangu esitamist käesoleva määruuse II peatüki 1. jao kohaselt rahastatavate projektide kohta või vajaduse korral anda liikmesriigile nimetatud projektide hindamiseks vajalikku teavet ja abi.

▼M1

3. Vastavalt finantsmääruse artikli 27 lõikele 4 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele hindamisaruande EEPRi tulemuste kohta.

▼B*Artikkel 28***Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine**

Komisjon kontrollib käesoleva määruse rakendamist. Igal aastal esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule koos esialgse eelarveprojektiga aruande EEPRI rakendamise kohta.

Kui aruandega tuvastatakse prioriteetsete projektide elluviimisel tekki-
vaid tõsiseid ohte, soovib komisjon meetmeid kõnealuste ohtude välti-
miseks ning teeb vajaduse korral ja kooskõlas majanduse elavdamise
kavaga täiendavaid ettepanekuid selliste projektide kohta.

▼M1

Aruanne sisaldab teavet Iia peatüki kohase rahastamisvahendi loomise ja rakendamise kohta seotud kõigi üldkulude kohta.

▼B*Artikkel 29***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist
Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

► **MI** / LISA ◀**ABIKÕLBLIKUD PROJEKTID****A. Gaasi ja elektrienergia infrastruktuuri projektid****1. Gaasivõrkude ühendamine**

Projekt	Toetust saava projekti asukoht	Ühenduse kavandatud panus (miljonit eurot)
Lõuna-Euroopa gaasitranspordikoridor		
NABUCCO	Austria, Ungari, Bulgaaria, Saksamaa, Rumeenia	200
ITGI – Poseidon	Itaalia, Kreeka	100
Balti riikide võrkude ühendamine		
Skand/Poola gaasijuhe	Poola, Taani, Rootsi	150
Veeldatud maagaas		
Veeldatud maagaasi terminal Poola rannikul Świnoujście sadamas	Poola	80
Kesk- ja Kagu-Euroopa		
Slovakkia ja Ungari võrkude ühendamine (Veľký Krtíš – Vecsés)	Slovakkia, Ungari	30
Gaasiedastussüsteem Sloveenias Austria piiri ja Ljubljana vahel (v.a Rogateci–Kidričevo lõik)	Sloveenia	40
Bulgaaria ja Kreeka võrkude ühendamine (Stara Zagora – Dimitrovgrad-Komotini)	Bulgaaria, Kreeka	45
Rumeenia ja Ungari gaasivõrkude ühendamine	Rumeenia, Ungari	30
Tšehhi gaasikeskuse ladustamisvõimsuse suurendamine	Tšehhi Vabariik	35
Lühiajalise tarnehäire korral vastassuunas gaasi juurdevoolu võimaldavad seadmed ja infrastruktuur	Austria, Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Eesti, Kreeka, Ungari, Läti, Leedu, Poola, Portugal, Rumeenia, Slovakkia	80
Slovakkia ja Poola võrkude ühendamine	Slovakkia, Poola	20
Ungari ja Horvaatia võrkude ühendamine	Ungari	20
Bulgaaria ja Rumeenia võrkude ühendamine	Bulgaaria, Rumeenia	10

▼B

Projekt	Toetust saava projekti asukoht	Ühenduse kavandatud panus (miljonit eurot)
Vahemere piirkond		
Prantsusmaa gaasivõrgu tugevdamine teljel Aafrika–Hispaania–Prantsusmaa	Prantsusmaa	200
GALSI (Gazoduc Algérie-Italie)	Itaalia	120
Gaasivõrkude ühendamine, läänetelg, Larrau haru	Hispaania	45
Põhjamere piirkond		
Saksamaa–Belgia–Ühendkuningriigi torujuhe	Belgia	35
Prantsusmaa ja Belgia vaheline ühendus	Prantsusmaa, Belgia	200
KOKKU		1 440

2. Elektrivõrkude ühendamine

Projekt	Toetust saava projekti asukoht	Ühenduse kavandatud panus (miljonit eurot)
Balti riikide võrkude ühendamine		
Estlink-2	Eesti, Soome	100
Rootsi ja Balti riikide võrkude ühendamine ning Balti ringi tugevdamine	Rootsi, Läti, Leedu	175
Kesk- ja Kagu-Euroopa		
Halle/Saale – Schweinfurt	Saksamaa	100
Wien–Győr	Austria, Ungari	20
Vahemere piirkond		
Portugali ja Hispaania ühenduse tugevdamine	Portugal	50
Prantsusmaa ja Hispaania võrkude ühendamine (Baixas – Sta Llogaia)	Prantsusmaa, Hispaania	225
Uus merealune vahelduvvoolu-kõrgepingekaabel (380 kV) Sitsiilia ja Itaalia mandriosa vahel (Sorgente–Rizziconi)	Itaalia	110
Põhjamere piirkond		
Iirimaa ja Walesi võrkude ühendamine (500 MW) (Meath–Deeside)	Iirimaa, Ühendkuningriik	110
Malta ja Itaalia elektrivõrkude ühendamine	Malta, Itaalia	20
KOKKU		910

▼B

3. Väikesaarte projektid

Väikesi eraldatud saari käsitlevad algatused	Küpros	10
	Malta	5
KOKKU		15

B. Avamere tuuleenergia projektid

Projekt	Võimsus	Toetust saava projekti asukoht	Ühenduse kavandatud panus (miljonit eurot)
1. Avamere tuuleenergia sidumine võrku			
1.1. Baltic – Kriegers Flak I, II, III Töös olevate projektide edasiarendamine. Rahastamine, mis on suunatud ühendamise ühislahenduse väljatöötamisega kaasnevate lisakulude katmisele.	1,5 GW	Taani, Rootsi, Saksamaa, Poola	150
1.2. Põhjamere võrk Avamerevõrgu mooduli väljatöötamine, virtuaalse avamere elektri jaama katsetamine ja ühendamine olemasoleva maismaavõrguga.	1 GW	Ühendkuningriik, Madalmaad, Saksamaa, Iirimaa, Taani, Belgia, Prantsusmaa, Luksemburg	165
2. Uued tuuleturbiinid, konstruktsioonid ja komponendid, tootmisvõimsuse optimeerimine			
2.1. Borkum West II – Bard 1 – Nordsee Ost – Global Tech I Uue põlvkonna mitmemegavattise võimsusega turbiinid (5–7 MW) ja uuenduslikud konstruktsioonid, mis asuvad kaldast kaugel (kuni 100 km) ja sügavamas vees (kuni 40 m).	1,6 GW	Saksamaa	200
2.2. Aberdeeni avamere tuulepark (Euroopa katsekeskus) Töös olevate projektide edasiarendamine. Mitmemegavattise turbiinide katsetamine. Uuenduslike konstruktsioonide ja konstruktsiooniosade väljatöötamine, sealhulgas avamere tuuleenergia tootmiseks vajalike seadmete tootmisvõimsuse optimeerimine. Kõne alla võib tulla võimsuse suurendamine 100 MW võrra.	0,25 GW	Ühendkuningriik	40
2.3. Thornton Bank Töös oleva projekti edasiarendamine. Kuuenda raamprogrammi vahenditest kaasrahastatud Downvind (Distant Offshore Windfarms with No Visual Impact in Deepwater) projekti kogemustest järelduste tegemine. Downvindi süvavees asuva (kuni 30 m) vähese visuaalse mõjuga (kuni 30 km) katserajatise turbiinide (5 MW) võimsuse suurendamine.	90 MW	Belgia	10
KOKKU			565

C. Süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist käsitlevad projektid

Projekti nimi/asukoht		Ühenduse kavandatud panus (miljonit eurot)	Kütus	Võimsus	Kogumistehnoloogia	Säilitamiskoht
Huerth	Saksamaa	180	Süsi	450 MW	integreeritud gaasistus-seadmega kombit-sükkel	soolased põhja-veekihid
Jaenschwalde			Süsi	500 MW	hapnikuga põletamine	tühjaks-pumbatud nafta- ja gaasi-väljad
Eemshaven	Madalmaad	180	Süsi	1 200 MW	integreeritud gaasistus-seadmega kombit-sükkel	tühjaks-pumbatud nafta- ja gaasi-väljad
Rotterdam			Süsi	1 080 MW	tolmpõletus (pulverized combustion – PC)	tühjaks-pumbatud nafta- ja gaasi-väljad
Rotterdam			Süsi	800 MW	tolmpõletus (pulverized combustion – PC)	tühjaks-pumbatud nafta- ja gaasi-väljad
Belchatów	Poola	180	Süsi	858 MW	tolmpõletus (pulverized combustion – PC)	soolased põhja-veekihid
Compostilla (León)	Hispaania	180	Süsi	500 MW	hapnikuga põletamine	soolased põhja-veekihid
Kingsnorth	Ühendku-ningriik	180	Süsi	800 MW	tolmpõletus (pulverized combustion – PC)	tühjaks-pumbatud nafta- ja gaasi-väljad
Longannet			Süsi	3 390 MW	tolmpõletus (pulverized combustion – PC)	soolased põhja-veekihid
Tilbury			Süsi	1 600 MW	tolmpõletus (pulverized combustion – PC)	tühjaks-pumbatud nafta- ja gaasi-väljad
Hatfield (Yorkshire)			Süsi	900 MW	integreeritud gaasistus-seadmega kombit-sükkel	tühjaks-pumbatud nafta- ja gaasi-väljad
Porto Tolle	Itaalia	100	Süsi	660 MW	tolmpõletus (pulverized combustion – PC)	
Tööstusliku süsiniku kogumise projekt						
Florange	Prantsusmaa	50	CO ₂ transport tööstusseadmest (terasetehas) maa-alusesse säilitamiskohta (soolased põhjaveekihid)			
KOKKU		1 050				

▼ **M1***II LISA***RAHASTAMISVAHEND****A. Säästva energia projektide rahastamisvahendi rakendamine**1. *Rahastamisvahendi reguleerimisala*

Kõnealust rahastamisvahendit kasutatakse energia säästmise, energiatõhususe ja taastuvenergia projektide arendamiseks ning sellega hõlbustatakse kohalikel, piirkondlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel riigi ametiasutustel nendes valdkondadesse investeerimist. Rahastamisvahendit rakendatakse kooskõlas eelarve täitmise delegeerimist käsitlevate finantsmääruse ja selle rakenduseeskirjade sätetega.

Rahastamisvahendit kasutatakse eelkõige linnakeskkonda hõlmavate säästva energia projektide rahastamiseks. Selle alla kuuluvad eelkõige projektid, mis puudutavad järgmist:

- a) avalikud hooned ja erahooned, mille puhul kasutatakse energiatõhusaid lahendusi ja/või taastuvenergiat, sealhulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogial (IKT) põhinevaid lahendusi;
- b) suure energiatõhususega elektri ja soojuse koostootmisjaamadesse, sealhulgas mikrokoostootmisüksustesse, ning eelkõige taastuvenergiat töötavatesse kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkudesse tehtavad investeeringud;
- c) detsentraliseeritud kohalikud taastuvenergiaallikad ja nende ühendamine elektrivõrku;
- d) mikrotootmine taastuvatest energiaallikatest;
- e) keskkonnasäästlik linnatransport, et suurendada energiatõhusust ja toetada taastuvate energiaallikate integreerimist transpordisüsteemi, rõhuasetusega ühistranspordil, elektrisõidukitel ja vesinikkütusega sõidukitel ning kasvuhoo- negaaside heite vähendamisel;
- f) kohalik infrastruktuur, sh avaliku välisinfrastruktuuri säästlik valgustus, näiteks tänavavalgustus, elektri säilitamise lahendused, arukad arvestid ja arukad võrgud, mis kasutavad IKT d täiel määral ära;
- g) innovatsiooni- ja majandusliku potentsiaaliga energiatõhususe ja taastuvenergia tehnoloogiad, milles kasutatakse parimaid olemasolevaid protsesse.

▼ M1

Rahastamisvahendit võib kasutada ka selleks, et pakkuda stiimuleid ja osutada tehnilist abi ning tõsta kohalike, piirkondlike ja riiklike ametiasutuste teadlikkust, et tagada struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi optimaalne kasutamine, eriti eluasemete ja muude hoonete energiatõhususe suurendamise ja taastuenergia kasutamise soodustamise valdkonnas. Rahastamisvahendist toetatakse majanduslikus ja rahalises mõttes elujõulisi investeerimisprojekte, et rahastamisvahendist eraldatud investeeringud makstaks tagasi ning et meelitada ligi avaliku ja erasektori investeeringuid. Rahastamisvahend võib muu hulgas hõlmata reservide moodustamist ja kapitali eraldamist laenude, tagatiste, omakapitali ning muude finantstoodete jaoks. Peale selle võib kuni 15 % artiklis 21a osutatud rahalistest vahenditest kasutada tehnilise abi andmiseks kohalikele, piirkondlikele või riiklikele ametiasutustele energiatõhususe ja taastuenergia projektidega seonduva tehnoloogia loomise ning kasutuselevõtu jaoks selle algjärgus.

2. Sünergia

Rahalise või tehnilise abi andmisel pööratakse tähelepanu ka koostoimele teiste liikmesriikides kättesaadavate rahaliste vahenditega, nagu struktuurifondid ja Ühtekuuluvusfond ning ELENA, et vältida kattumist teiste vahenditega.

3. Abisaajad

Abisaajad on soovitatavalt kohaliku ja piirkondliku tasandi ametiasutused ning nende nimel tegutsevad avalik- või eraõiguslikud isikud.

B. Koostöö finantsvahendajatega**1. Valimine ja üldnõuded, sealhulgas kulud**

Rahastamisvahend luuakse koostöös ühe või mitme finantsvahendajaga ning selles võivad osaleda sobivad investorid. Finantsvahendajate valimisel tugineetakse nende tõendatud suutlikkusele kasutada rahalisi vahendeid kõige tõhusamal ja tulemuslikumal viisil kooskõlas käesolevas lisas esitatud eeskirjade ja kriteeriumidega.

Komisjon tagab, et rahastamisvahendi loomise ja rakendamise seotud üldkulud, sealhulgas juhtimistasud ja teised abikõlblikud kulud, mille kohta on arve esitanud finantsvahendajad, jäävad võimalikult väikeseks kooskõlas sarnaste vahendite puhul kehtiva parima tavaga ning tagades rahastamisvahendi nõutava kvaliteedi.

Liidu osalust rahastamisvahendis rakendab komisjon vastavalt finantsmääruse artiklite 53 ja 54 sätetele.

▼ M1

Finantsvahendajad täidavad eelarve täitmise delegerimist käsitlevaid asjakohaseid finantsmääruse ja selle rakenduseeskirjade nõudeid, eriti seoses hanke-eeskirjade, sisekontrolli, raamatupidamise ja välisauditiga. Finantsvahendajatele ei tehta kättesaadavaks muid rahalisi vahendeid kui juhtimistasud või rahastamisvahendi loomise ja rakendamise seotud vahendid.

Rahastamisvahendi loomise üksikasjalikud tingimused ja raamtingimused, sh seire ja kontroll, sätestatakse komisjoni ja finantsvahendajate vahelises ühes või mitmes lepingus.

2. Teabe kättesaadavus

Rahastamisvahendiga tehakse Internetis kättesaadavaks kogu teave abikava juhtimise kohta, mis on oluline huvitatud isikutele. See hõlmab eelkõige taotluste esitamise korda, teavet parimate tavade kohta ning ülevaadet projektidest ja aruannetest.

C. Rahastamistingimused ning abikõlblikkus- ja valikukriteeriumid

1. Rahastamise ulatus

Kooskõlas käesoleva lisaga rahastatakse rahastamisvahendi kaudu üksnes järgmisi meetmeid:

- a) investeerimisprojektid, mille mõju liidu majanduse elavdamisele on kiire, mõõdetav ja oluline ning mis suurendavad energiajulgeolekut ja vähendavad kasvuhoonegaaside heidet, ning
- b) tehniline abi energiatõhususe ja taastuenergia projektidele.

2. Arvesse võetavad asjaolud

Projektide valimisel pööratakse erilist tähelepanu geograafilisele tasakaalustatusele.

Investeerimisprojektide rahastamisel pööratakse tähelepanu sellele, et liidu rahastamise ja koguinvesteeringute võimendus oleks märkimisväärne, et võimaldada liidu piires kaasata olulisi investeeringuid. Üksikute investeerimisprojektide finantsvõimendus võib siiski olla erinev, kuna see sõltub paljudest teguritest, nagu projekti tegelik suurus ja liik, ning kohalikest tingimustest, sealhulgas abisaaja suurus ja finantssuutlikkus.

3. Rahastamisvahendist ametiasutuste rahastamise tingimused

Energiatõhususe ja taastuenergia projektidega seotud investeerimisprojektide või tehnilise abi rahastamist taotlevad ametiasutused peavad täitma järgmised tingimused:

- a) nad on võtnud poliitilise kohustuse või on võtnud poliitilist kohustust leevendada kliimamuutuste mõju, sh on kehtestanud konkreetset eesmärgid, kui see on asjakohane, näiteks seoses energiatõhususe suurendamisega ja/või taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamisega;

▼ M1

b) nad töötavad mitmeaastaste strateegiate väljatöötamise suunas kliimamuutuste mõju leevendamiseks ja kui see on asjakohane, oma eesmärkide saavutamiseks või osalevad mitmeaastases strateegias kohalikul, piirkondlikul või riiklikul tasandil kliimamuutuste mõju leevendamiseks;

c) nad võtavad avalikult vastutuse oma üldstrateegia edu eest.

4. *Rahastamisvahendi raames rahastatavate investeerimisprojektide abikõlblikkus- ja valikukriteeriumid*

Rahastamisvahendi raames rahastatavad investeerimisprojektid peavad vastama järgmistele abikõlblikkus- ja valikukriteeriumidele:

- a) lähenemisviisi usaldusväärsus ja tehniline õigsus;
- b) meetme täieliku investeerimisetapi rahastamise usaldusväärsus ja kulutasuvus;
- c) kõigi käesoleva määrusega hõlmatud projektide geograafiline tasakaalustatus;
- d) projekti valmidusaste, mida määratletakse investeerimisetappi jõudmisena ja suurte kapitalikulutuste kandmisena võimalikult kiiresti;
- e) millisel määral on juurdepääsu puudumine rahastamisele viivitanud meetme teostamist;
- f) millisel määral aitab rahastamisvahendi kaudu antav abi stimuleerida avaliku ja erasektori investeeringute tegemist;
- g) kvantitatiivne sotsiaal-majanduslik mõju;
- h) kvantitatiivne keskkonnamõju.

5. *Rahastamisvahendi raames rahastatavate tehnilise abi projektide abikõlblikkus- ja valikukriteeriumid*

Rahastamisvahendi raames rahastatavad tehnilise abi projektid peavad vastama punkti 4 alapunktides a, c, e, f ja g nimetatud abikõlblikkus- ja valikukriteeriumidele.

KOMISJONI AVALDUS

Komisjon rõhutab, et ELi energiapoliitika põhiprioriteetideks on energiatõhusus ja taastuvad energiaallikad, seda nii keskkonna- kui energia varustuskindluse põhjustel. Selles osas annab määrus panuse kõnealuste prioriteetide täitmisse, toetades märkimisväärselt avamere tuuleenergiaprojekte.

Sellega seoses tuleb komisjon meelde erinevaid energiatõhusust ja taastuvaid energiaallikaid toetavaid uusi algatusi, mida komisjon on välja pakkunud, eelkõige oma Euroopa majanduse elavdamise kavas, mille Euroopa Ülemkogu 2008. aasta detsembris kinnitas. Nendeks on:

ERDFi määrase muutmine, et võimaldada energiatõhususe ja taastuvate energiaallikatega seotud investeeringute tegemist kogumahus kuni 8 miljardit eurot kõigi liikmesriikide elamumajandussektorisse.

Avaliku ja erasektori partnerlus seoses „Euroopa energiatõhusate ehitiste” algatusega, et edendada loodushoidlike tehnoloogiate ja energiatõhusate süsteemide ja materjalide kasutamist nii uute kui ka renoveeritavate ehitiste puhul. Selle meetme hinnanguline eelarve on 1 miljard eurot: aastatel 2010–2013 kokku 500 miljonit eurot seitsmenda raamprogrammi olemasolevast komisjoni eelarvest ning 500 miljonit eurot tööstusettevõtjatelt.

Komisjoni ja Euroopa Investeerimispanka algatus „ELi algatus säästva energia rahastamise kohta”. Selle eesmärgiks on võimaldada energiatõhususe ja taastuvate energiaallikatega seotud investeeringute tegemist linnakeskkonnas. Komisjon rahastab tehnilise abi osutamise rahastamisvahendit, kasutades selleks programmi „Arukas energeetika – Euroopa” (2009. aastaks eraldatakse 15 miljonit eurot). Kõnealust rahastamisvahendit haldab Euroopa Investeerimispank ning sellega lihtsustatakse juurdepääsu Euroopa Investeerimispanka laenudele, mille mõjud on märkimisväärsed.

ELi institutsiooniliste investorite poolt Euroopa Investeerimispanka juhtimisel loodud turupõhine Euroopa energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride 2020. aasta investeerimisfond (nn Marguerite'i fond). Kõnealune fond teeb investeeringuid energeetika ja kliimamuutuste valdkonnas (TEN-E, säästev energia tootmine, taastuenergia, uued tehnoloogiad, energiatõhususe alased investeeringud, energiavarustuse kindlus ning keskkonnainfrastruktuur). Komisjon toetab seda algatust.

Lisaks vaatab komisjon enne 2009. aasta novembri lõppu läbi energiatõhususe tegevuskava, nagu seda on taotlenud nõukogu (Euroopa Ülemkogu 2009. aasta märtsi kohtumise järeldused) ja Euroopa Parlament (resolutsioon P6_TA(2009)0064).

Eksperdid on üksmeelel, et energiatõhusus on odavaim kättesaadav moodus kasvuoonegaaside heite vähendamiseks. Komisjon esitab 2009. aasta novembri üksikasjaliku analüüsi tõkete kohta, mis takistavad energiatõhusust suurendavate investeeringute tegemist. Eelkõige käsitletakse analüüsis seda, kas on vajadust suurendada finantsstiimuleid madala intressimääraga laenude ja/või toetuste näol ning kuidas saaks sel eesmärgil kasutada ELi eelarvet; vajadusel lisab komisjon muu hulgas täiendavaid rahalisi vahendeid uuele ja 2010. aastal loodavale ELi energiapoliitika ja infrastruktuuri rahastamisvahendile, et rahastada energiatõhusust.

▼B

Energiatõhususe tegevuskava läbivaatamisel pöörab komisjon erilist tähelepanu energiatõhususe naabruspoliitika mõõtmele. Komisjon analüüsib, kuidas ta saab naaberriikidele anda finants- ja regulatiivstiimuleid, et suurendada nende investeeringuid energiatõhususe valdkonnas.

Kui komisjon 2010. aastal artiklis 28 ettenähtud määruse rakendamist käsitleva aruande koostamisel leiab, et määruse lisas loetletud projektidele ettenähtud rahalistest vahenditest ei ole 2010. aasta lõpuks osa vahendeid võimalik eraldada, teeb komisjon vajadusel ja geograafiliselt tasakaalustatud viisil ettepaneku määruse muutmiseks, et võimaldada lisaks eelnimetatud algatustele energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate valdkonna projektide rahastamist, kasutades abikõlblikkuskriteeriume, mis on sarnased nendega, mida kohaldatakse käesoleva määruse lisas loetletud projektide suhtes.

Portugali avaldus

Portugal hääletab poolt, kuigi ta on arvamusel, et programmi läbivaatamisel vastavalt artiklile 28 tuleks kaaluda taastuenergia ja energiatõhususe, eelkõige mikrotootmise ning arukate energiavõrkude ja arvestite alaste projektide hõlmamist, et aidata kaasa määruse artikli 4 punktides a ja b nimetatud eesmärkide saavutamisele.